

Älmhults Kommun

Skolskjutsregler för förskoleklass, grundskola, anpassad grundskola och anpassad gymnasieskola

Antagen av utbildningsnämnden:

Gäller från: 2024-08-01

Uppdaterad på grund av Färdvägens längd och Skolskjuts i mån av plats.

Uppdaterad på grund av borttagning av fritidsskjuts.

Uppdaterad pg på grund av tillägg kompisåkning.

Uppdaterad på grund av tillägg under Entreprenörens ansvar –Force Majeure

Uppdaterad på grund av tillägg av Olycksfall

Innehåll

Vad är skolskjuts?	3
Rätt till skolskjuts	3
Färdvägens längd	4
Vägen mellan hemmet och busshållplats/upsamlingsplats.....	4
Trafikförhållanden	5
Funktionsnedsättning	5
Annan särskild omständighet	5
Tilläggsregeln	6
Fritidshem.....	6
Vinterskolskjuts	6
Väntetid	6
Skolskjuts vid växelvis boende	6
Kompisåkning	7
Skolskjuts vid val av annan skola	7
Skolskjuts i mån av plats	7
Ansökan och beslutsgång	7
Överklagande	8
Förvaltningsbesvär.....	8
Laglighetsprövning	8
Ansvarsfördelning.....	9
Vårdnadshavares ansvar	9
Entreprenörens ansvar	9
Force Majeure.....	9
Skolans ansvar	10
Elevens ansvar	10
Olycksfall	10

Vad är skolskjuts?

Skolskjuts är transport under läsårets skoldagar, från beslutad påstigningsplats/busshållplats till skola tur och retur, med ett fordon som bekostas av kommunen. Skolskjuts kan beviljas genom allmänna kommunikationer eller genom särskilt anordnad skolskjuts. Med allmänna kommunikationer avses ordinarie linjetrafik och med särskild skolskjuts avses upphandlade fordon för ändamålet. Byten mellan fordon och turer kan förekomma.

Kommunen kan fritt organisera skolskjutsverksamheten inom de givna förutsättningarna i lagen.

Rätt till skolskjuts

Vilken rätt till skolskjuts har elever i kommunal förskoleklass, grundskola eller anpassad grundskola?

En elev i kommunal förskoleklass, grundskola eller anpassad grundskola har rätt till kostnadsfri skolskjuts om det behövs med hänsyn till

- färdvägens längd,
- trafikförhållanden,
- elevens funktionsnedsättning
- någon annan särskild omständighet

När en elev ansöker om skolskjuts ska alla dessa förutsättningar prövas individuellt i det enskilda fallet. Vid bedömningen måste bland annat elevens ålder och allmänna mognad i trafiken samt vägsträckans trafikfarlighet beaktas.

Skolskjuts anordnas från en plats i anslutning till elevens hem till den plats där utbildningen bedrivs och tillbaka. Föräldrarnas ansvar att följa barnet till och från skolan eller den angivna uppsamlingsplatsen, respektive skolans närhet oavsett form av skolskjuts.

Det är elevens hemkommun som ska se till att skolskjuts anordnas.

Rätten till skolskjuts gäller för elever som går i den skola som kommunen skulle ha placerat dem i om deras vårdnadshavare inte hade gjort ett aktivt val av skola (skolskjutsskola). Elever som väljer att gå i en annan skola än den skola där kommunen annars skulle ha placerat dem har inte rätt till skolskjuts. Om det kan ske utan organisatoriska eller ekonomiska svårigheter ska kommunen dock anordna skolskjuts även för de eleverna. Detsamma gäller för elever som väljer att gå i en annan kommuns skola. Enligt en dom från Högsta förvaltningsdomstolen (HFD) innebär begreppet ”ekonomiska svårigheter” att hemkommunen är skyldig att anordna kostnadsfri skolskjuts för en elev som valt en annan skola än den skola kommunen anvisat om det kan ske utan merkostnader för kommunen.

Skolskjutsen ska dessutom anordnas på ett trafiksäkert sätt i enlighet med Trafiksäkerhetsverkets föreskrifter om skolskjutsning, TSVFS (1988:17).

Enligt Likställighetsprincipen kommunallagen SFS 2017:725, kap 2 § 3 ska kommuner behandla sina medborgare lika, om det inte finns sakliga skäl för något annat.

Källor: 9 kapitlet 15 b §, 10 kapitlet 32 § och 11 kapitlet 31 § skollagen, HFD 2013 referat 77 och HFD 2023 referat 16 samt proposition 2009/10:165 Den nya skollagen – för kunskap, valfrihet och trygghet, sidan 380-381.

Färdvägens längd

En elev har rätt till skolskjuts om färdvägens längd till anvisad skola överskrider medan angivna kilometergräns. Inom tätortsområde finns ingen rätt till skolskjuts.

Årskurs	Bostad - skola
F-klass, årskurs 1-3	3,0 km
Årskurs 4 - 6	4,0 km
Årskurs 7 - 9	4,0 km

Avstånden mäts utifrån befintligt vägnät (såväl enskilda som allmänna vägar) och i vissa fall cykel- och gångbanor.

Elev som är berättigad till skolskjuts kan bli hämtad/lämnad vid en bestämd på- och avstigningsplats. Avståndet från elevens hem till på- och avstigningsplats får inte överskrida nedan angiven kilometergräns.

Årskurs	Hemmet – på- och avstigningsplats
F-klass, årskurs 1-3	2,0 km
Årskurs 4 - 6	2,0 km
Årskurs 7 - 9	3,0 km

Vägen mellan hemmet och busshållplats/upsamlingsplats

Vårdnadshavare har ansvaret för eleven mellan hemmet och fram till det eleven stigit på sin skolskjuts. Vårdnadshavarna förutsätts svara för att eleven förbereds och tränas på att klara sin skolväg på ett så säkert sätt som möjligt i enlighet med föräldrabalken (SFS1949:381) 6 kap 2§. Det kan innebära att barnet måste följas till skola eller hållplats, under så lång tid som det behövs för att barnet ska klara att gå till skolan eller hållplatsen på egen hand.

Vårdnadshavare har till uppgift att se till att eleven följer ordningsregler och trafikregler enligt trafikförordningen (SFS 1998:1276) Kostnader för avsiktlig åverkan på skolskjutsfordon täcks av vårdnadshavare enligt Älmhults kommuns regler för ersättning vid skadegörelse.

Vårdnadshavare ansvarar också för att eleven kommer i tid till morgonskjutsen. Om eleven missar skolskjutsen har vårdnadshavare ansvaret för att eleven kommer till skolan.

Trafikförhållanden

Trafikförhållanden längs med elevens skolväg kan utgöra skäl att bevilja skolskjuts även om avståndet inte berättigar till det. Då ska trafikförhållandena utmed skolvägen vara sådana att vägen anses farlig och avviker från vad som är normalt för skolskjutsvägar i kommunen. Trafikmiljöer där fordon och barn vistas innebär alltid risker men vissa trafikmiljöer är förbundna med större risker än andra.

Nedanstående vägavsnitt är klassade som trafikfarliga i samband med skolskjutsbedömning:

- Väg 124 mellan Liatorp och Ljungby
- Väg 600 mellan Stenbrohult-Diö och mellan Liatorp-Diö, undantag för delen öster om väg 600 mellan Liatorp-Diö.
- Väg 120 de sträckorna med högre hastighet än 70 km/h både öster och väster om Älmhult.

För övriga sträckor görs bedömning utifrån till exempel vägens utformning, obebakade järnvägsövergångar, genomfartstrafik, vägens trafikbelastning och hastighetsbegränsning.

Funktionsnedsättning

Kommunen ansvarar även för skolskjuts till elev med funktionsnedsättning som påverkar elevens möjligheter att ta sig till och från skolan. En prövning av rätten till skolskjuts vid funktionsnedsättning görs i varje enskilt fall efter ansökan av elevens vårdnadshavare. Behovet ska vara styrkt med läkarintyg i ansökan. Behöver eleven assistans under skolskjutsen ansöker vårdnadshavare om detta som LSS insats.

Annan särskild omständighet

Skolskjuts och avvikelser från avståndsreglerna kan tillfälligt eller periodvis behövas för vissa elever tex av medicinska, psykosociala eller emotionella skäl. Behovet ska vara styrkt med intyg från t.ex. läkare eller skola.

Skolskjuts kan även anordnas för elever i förskoleklass och grundskola med nedsatt rörlighet på grund av läkaringrepp, vid till exempel knäoperation kan tillfällig skolskjuts erbjudas under förutsättning att läkaren har utfärdat ett intyg som bekräftar behovet av taxiresor till och från skolan.

Kommunens kollektiva olycksfallsförsäkring täcker skolskjutskostnader för elev som har en tillfälligt nedsatt rörlighet på grund av olycksfall. Vårdnadshavare tar kontakt med försäkringsbolaget. Kontaktpuppgifter finns på kommunens webbplats.

Tilläggsregeln

Även elever som går i förskoleklass, grundskola, anpassad grund- och gymnasieskola i andra skolenheter än den enhet där hemkommunen skulle ha placerat dem (val av skola) eller som går i förskoleklass, grundskola, anpassad grund- eller gymnasieskola anordnad av fristående huvudman (friskola) kan ha rätt till skolskjuts om vissa ytterligare förutsättningar än de ovan angivna är uppfyllda. Utgångspunkten för dessa förutsättningar är att anordnande av skolskjuts för dessa elever kan ske utan att det medför organisatoriska och ekonomiska svårigheter för kommunen.

Fritidshem

Skolskjuts anordnas mellan hem och skola, inte till och från fritidshem. Vid särskilda skäl finns det möjlighet att ansöka om skolskjuts till och från fritids. Gäller mellan skola och förskola där vårdnadshavare ansvarar för att lämna och hämta upp sitt/sina barn.

Ansökan ska göras av vårdnadshavare inför varje nytt läsår, senast den 1 juni. Ansökan prövas och beslutas i utbildningsnämndens arbetsutskott.

Vinterskolskjuts

Vinterskolskjuts kan vid behov beviljas för skolskjutsberättigade elever, under perioden 15 november till 15 mars, speciellt elever i F-klass och i åk 1 med ensam skolväg. Förutsättningen är att det är sannolikt att skolvägen blir trafikfarlig på grund av kraftigt minskad vägbredd på grund av snövallar eller annan likvärdig omständighet.

Ansökan ska göras av vårdnadshavare inför varje nytt läsår, senast den 15 oktober.

Väntetid

Kommunen strävar efter att hålla väntetider i samband med skolskjuts på en rimlig nivå. Målsättningen är att väntetiden maximalt är 60 min per dag och att restiden inte ska överstiga 120 min per dag.

Skolskjuts vid växelvis boende

Utbildningsförvaltningen prövar behov av skolskjuts på grund av växelvis boende från två hemadresser. Skolskjuts beviljas i princip endast om eleven har ett regelbundet, likvärdigt fördelat och varaktigt boende hos båda vårdnadshavarna. Vårdnadshavare som ansöker om skolskjuts på grund av växelvis boende ska därför ange om elevens boende är upplagt på ett sådant sätt att det rör sig om ett växelvis boende och inte umgänge. Skolskjuts medges endast från adresser där avståndskriterier uppfylls och som ligger inom Älmhults kommun.

En elev som bor växelvis hos sina föräldrar i olika kommuner har inte rätt till skolskjuts mellan skolan i hemkommunen och den bostad som ligger i den andra kommunen.

Kompisåkning

Kompisåkning innebär att en elev, vid enstaka tillfällen, kan få åka med en skolskjutsberättigad kamrat från skolan i ett av kommunens upphandlade skolskjutsfordon. Det är möjligt under förutsättning att det finns ledig sittplats i abonnerad skolskjuts.

Ansökan om kompisåkning sker via skolskjutsportalen av vårdnadshavare till elev som har skolskjuts.

Skolskjuts vid val av annan skola

Väljer eleven/vårdnadshavare en annan skola än den kommunen hänvisat till så har eleven inte rätt till skolskjuts. Dock ska kommunen erbjuda skolskjuts om det inte påverkar kommunen ekonomiskt eller organisatoriskt. Möjlighet finns att åka med befintliga skolskjutsar under vissa förutsättningar, se under rubriken ”Skolskjuts i mån av plats” på denna sida.

(Skollagen: SL 9 kap 21a §, 10 kap 40§, 11 kap 31§).

Skolskjuts i mån av plats

Elever som inte är skolskjutsberättigade kan erbjudas transport i mån av plats i befintliga skolskjutsfordon under förutsättning att:

- Det finns ledig kapacitet i skolskjutsfordonet.
- Skolskjuts passerar elevens skolväg.
- Av- och påstigning sker vid ordinarie skolskjutshållplatser.

En elev som beviljas att åka med i mån av plats kan i vissa lägen bara åka med vissa turer i veckan eller viss del av ruttsträckan eftersom rutterna endast är anpassade till elever som är berättigade till skolskjuts. Skolskjuts i mån av plats kan med kort varsel (två veckor) behöva dras in.

Ansökan och beslutsgång

Inför varje nytt läsår ska alla elever/vårdnadshavare som utifrån detta reglemente har rätt till skolskjuts ansöka om det.

Ansökan görs via e-tjänsten för skolskjuts på Älmhults kommuns hemsida.

Skolskjutshandläggare ska omedelbart informeras om sådana förändringar som kan påverka behovet av beviljad skolskjuts, till exempel byte av bostadsadress, folkbokföringsadress eller skola.

Handläggningstiden vid förändringar under pågående läsår kan vara upp till tre veckor. Skolskjutshandläggaren tar beslut om skolskjuts på delegation av utbildningsnämnden. Utbildningsnämndens utskott beslutar om avsteg från gällande skolskjutsregler för enskild elev.

Överklagande

Beslut om skolskjuts kan överklagas på två olika sätt, antingen med förvaltningsbesvär eller med laglighetsprövning.

Förvaltningsbesvär

Skollagen 28 kap 5 §, 9 kap 15b-15c §§ första stycket, 10 kap 32-33 §§ första styckena, 11 kap 31-32 §§ första styckena,

Förvaltningsbesvär innebär att förvaltningsrätten, som första instans, prövar ärendet och kan fatta ett annat beslut. Det är endast eleven och/eller elevens vårdnadshavare som kan överklaga. Beslutet ska ha gått parten emot. Domstolen prövar överklagandet i sak. Överklagandet ska ha kommit in till kommunen inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet.

Förvaltningsbesvär utesluter laglighetsprövning. Om det inte finns någon särskild bestämmelse om överklagande i 28 kap Skollagen så kan ett beslut istället överklagas med laglighetsprövning.

Laglighetsprövning

Kommunallagen 13 kap

Ett beslut om skolskjuts kan i vissa fall överklagas av kommunmedlem med så kallad laglighetsprövning. Laglighetsprövning innebär att ett överklagat beslut ska upphävas om det inte har tillkommit i laga ordning eller om beslutet inte räknas som en angelägenhet för kommunen. Det ska också upphävas om det organ som har fattat beslutet har överskridit sina befogenheter eller om beslutet strider mot någon författning.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten inom tre veckor från den dag då det tillkännagavs på kommunens anslagstavla att protokollet över beslutet justerats. Domstolen får inte ersätta det överklagade beslutet med ett nytt utan kan endast avslå eller avvisa överklagandet, alternativt undanröja det överklagade beslutet. Det är alltså en prövning av beslutets laglighet och inte en prövning av beslutets lämplighet.

Ansvarsfördelning

Vårdnadshavare, entreprenör, skola och elev har alla del i ansvaret under resan mellan hem och skola.

Vårdnadshavares ansvar

- Elevens säkerhet mellan hemmet och uppsamlingsplatsen/hållplatsen samt under den tid eleven befinner sig vid hållplatsen.
- Att elev som missat skolskjutsen transporteras till skolan.
- Att avboka skolskjuts om skjutsen inte ska användas.
- Att ordna hemtransport i de fall eleven inte kan åka den ordinarie skolskjutsen på grund av akut sjukdom under skoldagen, eller annan liknande orsak
- Att omedelbart meddela kommunen sådana förändringar som kan påverka behovet av beviljad skolskjuts. Det kan till exempel vara om eleven byter folkbokföringsadress eller byter skola.
- Förändringar i schema, till exempel vid växelvis boende eller annan anledning ska meddelas till kommunen i god tid innan förändringen sker.
- Vårdnadshavarna har ansvar för att eleven kommer är i god tid till hållplatsen
- Vårdnadshavarna ska uppmana sitt barn att följa överenskomna ordnings-regler.
- Att förbereda och träna sitt barn att klara sin skolväg på ett så säkert sätt som möjligt.

Entreprenörens ansvar

- Under transport är det entreprenören och föraren som ansvarar för att gällande trafikbestämmelser och att ordningsregler följs. Föraren är skyldig att underrätta skolskjutshandläggare om ordnings- eller säkerhetsproblem uppstår under transporten.
- Det är inte tillåtet för föraren att släppa på eller av elever på andra ställen än de fastställda hållplatserna om inte annat anges genom intyg från förälder.
- Hämtning och lämning vid hållplatser ska följa angiven tidtabell.
- Arrangera säkerhetsövningar.

Force Majeure

Om skolskjutsens förare bedömer att skolskjutsen på grund av väderlek, vägens skick eller dylikt inte kan köras på ett trafiksäkert sätt, så har föraren rätt att ställa in skolskjutsen.

Skolans ansvar

- Rektor ansvarar för säkerheten vid skolornas skolskjutshållplats.
- När eleven anländer till skolan är det skolan som har tillsynsansvar för eleven. Detsamma gäller under tiden från skoldagens slut tills eleven stiger på skolskjutsen.

Elevens ansvar

- Eleven ska följa gällande ordningsregler:
- Eleverna ska sitta kvar på sina platser under färden och vänta tills bussen har stannat vid avstigningsstället. Elever som eventuellt måste korsa vägen efter avstigning ska vänta tills fordonet har kört.
- Säkerhetsbälte ska alltid användas under färd.
- Chaufförens tillsägelse måste följas.
- Du som cyklar till påstigningsplatsen ska ställa din cykel så att den inte blir till hinder för fotgängare/trafikanter.
- Ersättningsanspråk kan komma att riktas mot elever som orsakar skada på skolskjutsfordon. All skadegörelse polisanmäls.

Olycksfall

Om du drabbas av olycksfall

Du som råkat ut för en olycka och ska använda kommunens olycksfallsförsäkring ansvarar själv för att skicka in anmälan till försäkringsbolaget.

Tänk på att:

- Sök läkare eller tandläkare som är ansluten till Försäkringskassan.
- Spara alla kvitton.
- Om taxi behövs mellan hemmet och skolan eller verksamheten på grund av olycksfallet måste detta styrkas med intyg från behandlande läkare. Av intyget måste framgå under vilken tid taxi beviljats. Innan taxiresorna påbörjas måste försäkringsbolaget kontaktas för godkännande. Efter bekräftelse från försäkringsbolaget kan beställning av taxiresor göras.
- Uppgift om adresser, skoltider med mera lämnas till taxi.
- Resekostnader till och från behandlingar ersätts i första hand från regionen. Begär alltid "Intyg om utbetald reseersättning".

Mer information och anmälan finns på www.almhult.se